

Standpunktet i eksemplet om Aleksander den store (diagram 38) er en nokså godt berettiget. Hvis vi følger kriteriene, ender vi opp med et kvalifisert syn på om vi bør godta den. Den klare styrken til standpunktet er at det har god forklaringskraft. For hvis Aleksander ble forgiftet av Veratrum, så ville det forklart hvorfor han hadde de nevnte symptomene, og hvorfor det varte i 12 dager. Dette er mer eller mindre nøyaktig de symptomene vi forventer hos en person som er forgiftet av nyserot. I tillegg forklarer det hvorfor Aleksander opplevde smerter etter å ha drukket en stor skål med vin.

Det neste kriteriet handler om hvor kompatibelt standpunktet er med andre ting vi vet eller har god grunn til å tro. Også her gjør forklaringen det rimelig bra. Nyserot var tilgjengelig i Babylon på det omtalte tidspunktet, og det var godt kjent hvordan man kan bruke planten til å brygge en dødelig gift.

En svakhet med forklaringen at den er relativt komplisert. For å godta at Aleksander ble forgiftet, må vi også godta flere antakelser vi ikke har uavhengig grunn til å tro. For det første må det ha vært en sammensvergelse om å drepe ham. Det er imidlertid ikke dokumentert at noen faktisk planla å forgifte Aleksander. Så forklaringen krever at vi må godta noe vi ikke har uavhengig evidens for å tro. I tillegg må vi regne med at det skal en del til for at noen var villig til å ta risikoen med å gjennomføre drapsforsøket. Dersom komplottet hadde blitt gjennomskuet, ville konsekvensene åpenbart vært dramatiske. Så selv om standpunktet er en forklaring, er det en del vi må godta før den fremstår plausibel.

Det siste kriteriet er vanskeligere å vurdere. Det finnes mange andre potensielle forklaringer på at Aleksander døde. En rivaliserende forklaring er at han døde av malaria, mens en annen er at han døde av akutt bukspyttkjertelbetennelse. Begge disse forklaringene er enklere, mens *Veratrum*-forgiftning er kanskje mer kompatibel med de historiske beretningene. Ifølge kriteriene gir argumentet oss bare moderat grunn til å tro standpunktet.

3.5 Normativ argumentasjon

Argumentasjon inneholder ofte normative påstander. Vi debatterer hvilke handlinger vi bør foreta oss, hvilke mål som er verdt å følge, og hvilke karaktertrekk som er prisverdige. Det særskilte med normativ argumentasjon er at når du skal vurdere den, må du selv foreta en normativ vurdering. Det vil si at du selv må ta stilling til hvor verdifullt eller prisverdig noe er, ikke bare til hvor sannsynlig eller ikke noe er. I denne seksjonen skal vi snakke helt generelt om hvordan du kan gå frem for å vurdere normative argumenter. Senere i boken (Del 4 Etikk) lærer du om forskjellige etiske teorier om hva som gjør en handling riktig eller gal, og om hvilken type betraktninger som er avgjørende for moralske vurderinger.

Normativ argumentasjon utgjør ikke en egen type argumentasjon, slik som deduksjon og induksjon. At en argumentasjon er normativ, betyr bare at argumentene er ment å støtte eller svekke en normativ påstand. Normative argumenter kan dermed være deduktive, og de kan være induktive. Reglene vi ga for hvordan du vurderer deduktive og induktive argumenter, gjelder også når du skal vurdere normative